

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/139/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115232460
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4115232460.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobkyní: 1/ E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, H. Q., a 2/ S. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, zastúpených JUDr. Gabrielou Strýčekovou, advokátkou so sídlom Coboriho 2, Nitra, proti žalovanému: Poľnohospodárske družstvo Lefantovce, IČO: 00 614 033, so sídlom Družstevná 214/4, Horné Lefantovce, zastúpenému Advokátskou kanceláriou STOKLASA & STOKLASOVÁ, s.r.o., so sídlom Farská 25, Nitra, IČO: 36 856 282, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyní proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10C/582/2015-231 zo dňa 23.11.2016 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému priznáva voči žalobkyniam 1./2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyne žiadali určiť, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území H. Q., zapísanej na LV č. XX ako parcela registra "C" číslo 520/5 - orná pôda o výmere 10269 m², a to: žalobkyňa 1/ v podiele 45/48-ín a žalobkyňa 2/ v podiele 3/48-ín s odôvodnením, že sporná nehnuteľnosť bola ich právnym predchodcom pridelená výmerom a ony ich nadobudli osvedčeniami o dedičstve, ktoré majú účinky právoplatných rozhodnutí, čím sa stali dedičkami nehnuteľnosti; uvádzali, že ich právni predchodcovia nehnuteľnosť užívali, až kým ju v r. 1965 neviesli do družstva, pričom právni predchodcovia žalovaného, v prospech ktorých bol omylom vydaný duplicitný výmer, túto nehnuteľnosť označili ako vlastníctvo v dedičskom konaní po svojich právnych predchodcoch a následne ju predali žalovanému, ktorý nemohol platne vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudnúť. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, pretože nehnuteľnosť užíval v dobrej viere, že mu patrí, a vlastnícke právo teda nadobudol aj vydržaním; jeho právni predchodcovia nehnuteľnosť nadobudli na základe výmeru, vniesli ju do družstva pri jeho založení v r. 1955 - 1956 a od r. 2004 - 2005 bola uzavretá riadna nájonná zmluva; o duplicitnosti vlastníctva sa dozvedel až následne v súvislosti s vykonávaním ROEP-u.

2. Súd po vykonanom dokazovaní žalobu zamietol. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil s odkazom najmä na ustanovenia nariadenia SNr č. 104/1946 Sb.n.SNR o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy, pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR., § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), § 460, § 132 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1,3 Občianskeho zákonníka a § 111 ods. 1, § 116 ods. 1,2, § 145 ods. 1,2 zákona č. 141/1950 Zb. Občianskeho zákonníka účinného

od 1.1.1951 ako aj s odkazom na ustanovenie § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku. V rámci dokazovania okrem výsluchu strán sporu vypočul aj svedkov a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi. Svedok T. K. na pojednávaní uviedol, že jeho otcom je W. K. a jeho dedkom bol S. K.; od nich vedel, že im boli pridelené dve roľe na „K.“ o celkovej výmere 2 ha, pričom každá mala výmeru 1 ha, a na „W.“ roľe o celkovej výmere 1 ha. Jeho právni predchodcovia tam chodili pracovať a vniesli ich aj do družstva. Pretože o roľe na K. sa nikto nezaujímal, vysporiadal si ich on a potom ich predal žalovanému vo výmere, v akej boli aj predmetom nájomnej zmluvy z r. 2005, pričom neriešil, že na jednom výmere je aj iná parcela. O duplicitu vlastníctva sa dozvedel mesiac po ich predaji.

3. Súd prvej inštancie zistil, že Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave vydalo dňa 30. apríla 1948 Výmer č. 2319/48 D-92, ktorým boli N. a C. K. do vlastníctva pridelené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. H. Q. a zapísané vo vložke č. XXX ako parcela č. 520/18 - roľa o výmere 1,0000 ha a parcela č. 599/15 - roľa o výmere 0,1600 ha. V konečnom prídelovom pláne bola v prospech nich zapísaná parcela č. 520/18 - roľa o výmere 1 0000 ha a parcela č. 599/15 - stavebný pozemok o výmere 1600 ha. Nehnuteľnosti boli zapísané v pkn. vl. č. XXX v hone K. o celkovej výmere 210433 m². Štátny archív v Nitre zaslal súdu vyhotovenie predmetného výmeru v podobe, v ktorej je rukou dopísané označenie nehnuteľností spolu so zápisnicou z 18.9.1965, ktorou prídelci N. a C. K. vniesli do JRD Horné Lefantovce pôdu o výmere 1 0000 ha a stavebný pozemok o výmere 0,1600 ha. Žalobkyne doložili uvedené listiny zviazané aj spolu s výpisom z účtu vyhotoveným Štátnou sporiteľňou v Bratislave zo dňa 08.03.1957, podľa ktorého u N. a C. K. evidujú na predmetných nehnuteľnostiach nedoplatok prídelovej ceny. Podľa žalobkyň boli vlastníckmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k.ú. H. Q. ako parcela č. 599/15 - záhrady o výmere 953 m², parcela č. 599/27 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 181 m² a parcela č. 599/12 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 243 m² ich právni nástupcovia ako prídelci. Grafický prídelový plán sa však stratil, resp. podľa svedkyne K. Z. ani nebol vytvorený, a preto prišlo k novému geografickému rozparcelovaniu honu p.č. 520 a opravila sa výmera parcely č. 520/18 z 10 000 m² na 10 269 m², čo nebolo medzi stranami sporné. Na základe geometrického plánu č. 172/2013 zo dňa 07.08.2013, ktorý vyhotovila geodetka Ing. Bohuslava Bebjaková, z parcely č. 520/18 - orná pôda o výmere 10.0263 m² vznikla parcela č. 520/5 o výmere 10.269 m².

4. Súd konštatoval, že prídelkyňa C. K. zomrela dňa 11.11.2013 a potom v dedičskom konaní JUDr. Viera Rybánska, súdny komisár so sídlom v Topoľčanoch, osvedčila osvedčením zo dňa 28.02.2014 pod č. k. 2D/580/2013, Dnot 295/2013, dohodu dedičov, ktorými boli žalobkyňa 1/, ďalej K. K., W. K., žalobkyňa 2/ a W. I., tak, že spornú nehnuteľnosť nadobúda žalobkyňa 1/. Na osvedčení je vyznačená právoplatnosť dňa 18.03.2014. Prídelca N. K. zomrel 11.12.2005 a potom v dedičskom konaní, JUDr. Zuzana Svrčeková, súdny komisár so sídlom v Nitre, osvedčila osvedčením zo dňa 02.10.2014 č.k. 32D133/2014-25, Dnot 56/2014, dohodu dedičov, ktorými boli žalobkyňa 1/, K. K., rod. D., žalobkyňa 2/, W. I., K. K., rodená C., K. K. a W. K. tak, že spornú nehnuteľnosť nadobúda žalobkyňa 1/ v podiele 21/48-ín a žalobkyňa 2/ v podiele 3/48-ín. Na osvedčení je vyznačená právoplatnosť dňa 18.10.2014. V súčasnosti je však vlastníkom spornej nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XX pre k.ú. H. Q. ako parcela č. 520/5 - orná pôda o výmere 10.269 m², už žalovaný, ktorý ju nadobudol kúpnu zmluvou zo dňa 17.09.2013, uzavretou s predávajúcimi W. K. a K. K.. Vlastnícke právo predávajúceho W. K. bolo totiž osvedčené v dedičskom konaní po jeho právnom predchodcovi S. K., zomr. 03.11.1987, súdnym komisárom JUDr. Zuzanou Svrčekovou so sídlom Nitre, osvedčením o dedičstve zo dňa 21.10.2004 č.k. 22D/1182/2004-18, Dnot 134/2004. Podkladom pre vydanie tohto osvedčenia bol Výmer o vlastníctve pôdy Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave zo dňa 30.04.1948 č. 2319/48 D-91. Tento výmer bol súdu doložený v troch podobách - v jednej sú nehnuteľnosti pridelené N. a C. K., v druhej sú nehnuteľnosti pridelené W. a K. K. a v tretej sú nehnuteľnosti im pridelené rukou prečiarknuté a napísané parcelné čísla a výmery podľa výmeru zo dňa 30. apríla 1948 č. 2319/48 D-91, ktorým Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave prideliť do ich vlastníctva nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. H. Q., zapísané vo vložke č. XXX ako parcela č. 520/12 - roľa o výmere 1,0000 ha, parcela č. 733/6 - roľa o výmere 0,5100 ha, parcela č. 733/7 - roľa o výmere 0,5100 ha a parcela č. 733/2 - roľa o výmere 0,8372 ha, ktorý sa nachádza v spise v tretej podobe.

5. Napokon v konečnom prídelovom pláne je v prospech S. a K. K. zapísaná parcela č. 520/12 - roľa o výmere 1 0000 ha, parcela č. 733/6 - roľa o výmere 4908 ha, parcela č. 733/7 - roľa o výmere 4855 ha, parcela č. 179/17 - stavebný pozemok o výmere 1120 ha a parcela č. 58/3 - stavebný pozemok o výmere 1640 ha. Štátny archív v Nitre zaslal súdu vyhotovenie výmeru č. 2319/48 D-91 spolu so zápisnicou

zo dňa 30.9.1965, ktorou S. a K. K. vniesli do JRD Horné Lefantovce pôdu o výmere 1 9763 ha a stavebné pozemky o výmere 0,1640 ha a 0,1120 ha. JRD Horné Lefantovce vzniklo dňa 27.08.1957 a jeho zakladajúcim členom bol práve S. K. spolu s W. A., ktorého manželka S. A. dňa 08.11.2016 písomne vyhlásila, že S. K. bol zakladajúcim členom družstva, do ktorého vniesol svoju pôdu. S. K. zomrel dňa 03.11.1987 a neskôr v r. 2004 v dedičskom konaní JUDr. Zuzana Svrčeková, súdny komisár so sídlom v Nitre, osvedčila osvedčením zo dňa 21.10.2004 č. k. 22D1182/2004-18, Dnot 134/2004, dohodu dedičov W. K. a K. K. o tom, že spornú nehnuteľnosť nadobúda W. K.. W. a K. K. ako prenajímatelia uzavreli so žalovaným ako nájomcom nájomné zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkov v ich vlastníctve v celkovej výmere 1,9286 ha a žalovaný riadne vyplácal nájomné K. K. za jej spoluvlastnícky podiel na parc. č. 250/12 - orná pôda o výmere 1 0000 m² a parc. č. 230/18 - orná pôda o výmere 1 0000 m². Dňa 18.01.2010 uzavrel W. K. ako prenajímateľ dňa 18.01.2010 so žalovaným nájomnú zmluvu o nájme poľnohospodárskej pôdy o celkovej výmere 10.000 m² a dňa 05.12.2008 uzavrela K. K. ako prenajímateľ so žalovaným ako nájomcom nájomnú zmluvu o nájme poľnohospodárskej pôdy o výmere 1,9286 ha.

6. Súd konštatoval, že žalobkyne majú daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 137 písm. c) CSP a že táto zákonná podmienka je v zmysle § 34 ods. 2 katastrálneho zákona splnená, pretože žalovaný ako zapísaný vlastníek spornej nehnuteľnosti ich vlastnícke právo v spore spochybňuje a ony sa iným spôsobom nemôžu domôcť svojich práv. Súd tiež konštatoval, že podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. 104/1946 Sb.n. SNR o vydávaní výmerov o vlastníctve pôdy, pridelenej podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR, Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy mohlo ešte pred zaplacením prídellovej ceny (§ 19) vydávať prídeltcom (§ 6 až § 11) výmery o vlastníctve pôdy pridelenej im podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n. SNR. Podľa § 1 ods. 2 citovaného nariadenia je výmer o vlastníctve pôdy verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, na základe ktorej príslušný knihovní súd urobí záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia. Súd poukázal na ustanovenie § 460 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiťľa, ako aj na ustanovenie § 212 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého nezaradenie majetku alebo dlhov, ktoré boli medzi účastníkmi sporné, do dedičstva nebráni účastníkovi, aby sa domáhal svojho práva žalobou, a na ustanovenie § 212 ods. 2 CMP, podľa ktorého skončenie konania o dedičstve nebráni tomu, kto nebol účastníkom konania o dedičstve, aby sa domáhal svojho práva žalobou, okrem prípadu, keď sa vykonala likvidácia dedičstva.

7. Je nesporné, že žalovaný je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastníek nehnuteľnosti, pretože ju odkúpil od dediča prídelcov (K.), ktorým bola sporná nehnuteľnosť pridelená výmerom číslo 2319/48 D-91 zo dňa 30.04.1948 na to oprávneným orgánom. Na druhej strane sporná nehnuteľnosť bola rovnakým výmerom - ale s iným číslom, 2319/48 D-92, vydaným v ten istý deň tým istým orgánom, pridelená aj právny predchodcom žalobkyň (K.). Na spornú nehnuteľnosť boli teda v jeden deň vydané jedným orgánom duplicitne dva výmery, ktoré sa odlišovali iba číslom. V konečnom prídellovom pláne sú však ako prídelcovia spornej nehnuteľnosti označení len právni predchodcovia žalobkyň a právni predchodcovia žalovaných sú označení ako prídelcovia iných nehnuteľností, ktoré im boli pridelené výmerom s tým istým číslom 2319/48 D-91, vydaným v ten istý deň tým istým orgánom. Podľa výpisu z účtu právnych predchodcov žalobkyň na tejto nehnuteľnosti je u nich evidovaný nedoplatok. V spise sa nachádza aj rukou opravený a prepísaný výmer číslo 2319/48 D-91, ktorým bol zosúladený stav na výmere s konečným prídellovým plánom v časti týkajúcej sa právnych predchodcov žalovaných. Súd vychádzal z výsluchu žalobkyne, podľa ktorej sporné nehnuteľnosti užívali jej rodičia do jej 12 rokov, z výsluchu svedka G. (ktorého zaujatosť bola žalovaným namietaná), podľa ktorého právni predchodcovia žalobkyň na sporných nehnuteľnostiach hospodárili, zo zápisnice zo dňa 18.9.1965, podľa ktorej právni predchodcovia žalobkyň sporné nehnuteľnosti vniesli do JRD v r. 1965, z výpisu z LV č. XXX pre kat.úz. H. Q., ktorý preukazuje to, že na časti sporných nehnuteľností majú právni nástupcovia prídelcov K. postavený dom, a napokon aj z výsluchu svedka T. K., ktorý potvrdil, že na časti nehnuteľností pridelených K. má postavený dom aj on, no určenia vlastníctva k tej danej časti spornej nehnuteľností, na ktorej majú postavený dom právni nástupcovia žalobkyň, sa nedomáhal. Súd mal za to, že výmer vydaný právny predchodcom žalovaných bol vadný a sporné nehnuteľnosti boli v skutočnosti pridelené do vlastníctva právny predchodcom žalobkyň (K.) výmerom č. 2319/48 D-92, pričom právny predchodcom žalovaných (K.) boli pridelené nehnuteľnosti výmerom č. 2319/48 D-91. Bolo preukázané aj to, že právni predchodcovia žalobkyň spornú nehnuteľnosť užívali od jej pridelenia v r. 1948 až do r. 1965, kedy ju vniesli do družstva. Žalovaný na preukázanie skutočnosti, že sporný výmer je bezvadný, označil zápisnicu zo dňa 30.09.1965, ktorá je však neurčitá a nejasná, a to aj v

časti označenia prídelcu, pričom predložil vyjadrenie manželky zakladajúceho člena družstva; tieto listiny však nesporne samy o sebe nepreukazujú to, že by nehnuteľnosť bola pridelená právnym predchodcom žalovaných a že ju oni užívali do 27.08.1957, kedy ju pri založení družstva mali vnieť do družstva.

8. Výmer o vlastníctve pôdy vydaný oprávneným orgánom na základe citovaného nariadenia je vo všeobecnosti vkladuschopnou listinou, avšak v tomto prípade na jeho základe predchodcovia žalobkýň neboli v katastri nehnuteľností ako vlastníci zapísaní. Nehnuteľnosť bola totiž skôr prejednaná v dedičskom konaní po právnom predchodcovi žalovaného, ktorý mu ju následne spolu s pôvodnou prídelkyňou odpredal. V čase smrti právnych predchodcov žalobkýň (K.) dňa 11.12.2005 a dňa 11.11.2013 sporná nehnuteľnosť bola v katastri nehnuteľností zapísaná vo vlastníctve prídelkyne - K. K. - a dediča prídelcu - W. K. - na základe osvedčenia o dedičstve zo dňa 21.10.2004 č.k. 22 D1182/2004-18, Dnot 134/2004. Právni predchodcovia žalobkýň mali teda možnosť domáhať sa skôr určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po ich právnych predchodcoch. Takto však nepostupovali, spornú nehnuteľnosť označili v riadnom dedičskom konaní po prídelkyni C. K., následne podali návrh na prejednanie novoobjaveného majetku po prídelcovi N. K., a až v týchto dedičských konaniach bolo osvedčené ich spoluvlastnícke právo. K zápisu ich vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností však z dôvodu spornosti neprišlo. Osvedčenie o dedičstve má iba deklaratórnu povahu a to nebráni domáhať sa práva žalobou na súde. Z hľadiska hmotného práva však bolo možné dediť iba ten majetok, ktorý bol vo vlastníctve poručiťela v čase jeho smrti. Pretože právni predchodcovia žalobkýň v čase ich smrti neboli vlastníckymi spornej nehnuteľnosti, nemohli vydané deklaratórne osvedčenia o dedičstve založiť vlastnícky vzťah žalobkýň ako dedičiek k tejto nehnuteľnosti (uznesenie Ústavného súdu Slovenského súdu č.k. III.ÚS 309/2016-10 zo dňa 17.05.2016). Len na základe toho súd žalobu nemohol považovať za opodstatnenú.

9. Žalovaný v spore uvádzal, že jeho právni predchodcovia - bez ohľadu na sporný výmer - nadobudli nehnuteľnosť aj vydržaním. Preto súd preskúmal splnenie podmienok vydržania na strane žalovaného ako aj žalobcu. Súd vychádzal z toho, že v r. 1948 do dobromyseľnej držby vstúpili právni predchodcovia žalobkýň, nie žalovaného. V tom čase na území Slovenskej republiky platilo obyčajové právo, podľa ktorého vlastnícke právo mohol nadobudnúť vydržaním ten, kto mal nehnuteľnosť pokojne v držbe ako svoju po dobu 32 rokov. S účinnosťou od 1.1.1951 platil na území Slovenskej republiky nový Občiansky zákonník - zákon č. 141/1950 Zb. - ktorý upravil dĺžku vydržacej doby u nehnuteľností na 10 rokov a vydržacia doba, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 1951 podľa platného obyčajového práva sa skončila uplynutím tejto doby, avšak najneskôr dňa 1.1.1961 (§ 566). Podľa obyčajového práva a aj nového Občianskeho zákonníka sa do oprávnenej držby sa započítavala aj oprávnená držba právneho predchodcu (§ 116 ods. 2), pričom dobromyseľnosť sa vyžadovala po celú vydržaciú dobu (§ 145 ods. 1). V tomto spore bolo preukázané, že právni predchodcovia žalobkýň užívali spornú nehnuteľnosť nikým nerušenú do roku 1965 a pretože žalobkyne v spore preukázali splnenie všetkých zákonných podmienok - spôsobilý predmet vydržania, oprávnenosť držby a dobromyseľnosť držiteľa po zákonom stanovenú dobu 10 rokov, súd mal za to, že ich právni predchodcovia by nadobudli spornú nehnuteľnosť k 1.1.1961 aj vydržaním.

10. Právny predchodca žalovaného reálne vstúpil do držby spornej nehnuteľnosti a hoci ju na základe nájomných zmlúv prenajímal žalovanému, nemal za to, že bol dobromyseľný s poukazom na všetky okolnosti, pričom súd mal pochybnosti aj o dobromyseľnosti žalovaného pri vstupe do držby; žalovaný je totiž právnym nástupcom družstva, do ktorého bola sporná nehnuteľnosť vnesená právnymi predchodcami žalobkýň, o čom bola spísaná zápisnica, a teda žalovaný nemohol byť dobromyseľný v tom, že jeho držba je oprávnená, a nadobudnúť tak vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti vydržaním. Z uvedeného dôvodu súd už splnenie ďalších zákonných podmienok neskúmal. Výrok o trovách konania súd odôvodnil podľa § 256 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov.

11. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobkyne, ktoré navrhli napadnúť rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť, t.j. aby určili, že ony sú spoluvlastníčkami spornej nehnuteľností, resp. navrhli tento rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnili podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní opísali zistený skutkový stav a uviedli, že žalovaný nadobudol spornú parcelu č. 520/18 od nevlastníka, a to v čase konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim vedeného v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z. (ďalej len „ROEP“), kedy si dal geometrickým plánom túto spornú parcelu zamerať, pričom štatutár žalovaného ako

predseda družstva a člen komisie ROEP dobre vedel, že spracovateľ ROEP zistil duplicitu vlastníctva. Súd však prejudiciálne neriešil neplatnosť otázku platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 17.09.2013 a tento právny úkon urobený medzi žalovaným a právnymi predchodcami, W. a K. K. neposúdil ako absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi. Taký právny úkon však nemá právne následky, aké má platný právny úkon, a preto na základe neplatnej kúpnej zmluvy nemohlo dôjsť k prevodu nehnuteľnosti. V tomto smere poukázali na ustanovenie § 39, § 126 ods. 1 a § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom namietali, že vlastníctvo na základe Osvedčenia o dedičstve po neb. S. K. nebolo v katastri nehnuteľností zapísané vôbec a z toho dôvodu ich právni predchodcovia nemali možnosť sa za ich života domáhať určenia vlastníctva v súdnom konaní; navyše prídelca N. K. zomrel v r. 2005, t. j. v nasledujúcom roku po vydaní Osvedčenia po neb. S. K., a jeho manželka C. K., ktorá bola ku koncu života pozbavená spôsobilosti na právne úkony, zomrela v r. 2014. Súd prijal nesprávny právny názor o tom, že neboli splnené podmienky pre vydanie osvedčenia a že preto ony neboli vecne legitimované na podanie predmetnej žaloby. V oboch dedičských konaniach totiž súdni komisári nezistili sporné skutočnosti, aby mali pochybnosti o tom, že by spornú nehnuteľnosť mali vôbec v dedičskom konaní na podklade ďalších listín prejednať. Žalobkyne nesúhlasili so záverom súdu o tom, že nie sú vecne legitimované v tejto veci; ony sú totiž dedičkami spornej nehnuteľnosti na podklade Výmeru 2319/48-92 a identifikácie parciel, a preto sú aktívne legitimované v tomto konaní. Podľa nich osvedčenie o dedičstve má účinky právoplatného súdneho rozhodnutia a je pre účastníkov dedičského konania záväzné; v tomto smere poukázali na článok 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rozsudok je podľa nich nesprávny a nezákonný.

12. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že žalobkyne si uplatnili duplicitné vlastníctvo u právneho predchodcu prídelcov až 10 dní po tom, čo právny predchodca prídelcov predmetnú nehnuteľnosť odpredal žalovanému. Až do tohto momentu právny predchodca žalovaného nemal dôvod pochybovať o svojom vlastníckom práve k nehnuteľnosti, lebo všetky skutočnosti, ako aj verejná listina výmeru č. 2319/48 D-91, či osvedčenie o dedičstve z 21.10.2004 č. k. 22D/1182/2004-18, Dnot 134/2004, jednoznačne preukazovali jeho vlastnícke právo. Nemožno teda súhlasiť s tým, že W. K. nebol pri uzavretí kúpnej zmluvy vlastníkom, pretože jeho vlastnícke právo potvrdzovali minimálne 2 verejné listiny. Zároveň žalovaný poukázal na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Inak podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Právni predchodcovia žalovaného sa aktívne zaujímali o nehnuteľnosť ako predmet svojho vlastníckeho práva, čo sa však nedá povedať o žalobkyniach a ich právnych predchodcoch, ktorí sa minimálne od r. 1990 po zmene politického režimu o nehnuteľnosť nezaujímali a ani sa nesnažili uplatniť si svoje vlastnícke právo; to sa stalo až v r. 2014, kedy bolo iniciované dedičské konanie po N. K. a C. K.. V čase smrti právnych predchodcov žalobkýň bola sporná nehnuteľnosť vo vlastníctve prídelkyne K. K. a dediča prídelcu, W. K., na základe osvedčenia o dedičstve z 21.10.2004 č.k. 22D/1182/2004-18, Dnot 134/2004. Argumenty žalobkýň uvedené v podanom odvolaní nepreukazujú skutočnosť, že ich právni predchodcovia sa nemohli domáhať určenia, že neboli splnené podmienky vydania osvedčenia o dedičstve, aj keď žalovaný je naďalej o svojom vlastníctve presvedčený. Žalovaný - čo sa týka nadobudnutia vlastníctva nehnuteľnosti či už z pohľadu platnosti kúpnej zmluvy alebo vydržania - poukázal na jeho záverečný návrh zo dňa 21.11.2016 s právnym zdôvodnením. Nestotožnil sa preto so záverom súdu prvej inštancie, že nemohol nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, ale samotný výrok súdu považuje za správny v oboch bodoch.

13. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Pri rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 470 ods. 1, 2 prvej vety CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti, a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

14. Podľa obsahu spisu si žalobkyne uplatnili svoje vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, ktorú zdedili po ich právnych predchodcoch, a tú nehnuteľnosť nadobudli na základe výmeru o prídelení do vlastníctva. Vo všeobecnosti je výmer o vlastníctve pridelenej pôdy alebo prídellová listina vkladuschopnou listinou spôsobilou pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ak bola vydaná oprávneným subjektom a ak obsahuje všetky podstatné náležitosti. Takýto právny názor prezentoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd vo svojich viacerých rozhodnutiach (napr. sp. zn. 4Cdo/123/2003, 4Cdo/48/2008, 3Cdo/45/2008, 1NCdo/8/2009). V predmetnom konaní odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý zistil súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov a ktorý prijal záver, že výmer o vlastníctve pridelenej pôdy právnym predchodcom žalobkýň podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n.SNR vydal orgán na to oprávnený a spĺňa všetky zákonné náležitosti. Obsahuje údaj, kto ho vydal, označenie právneho predpisu, podľa ktorého bol vydaný, akej veci sa týka, dátum a presné označenie nehnuteľnosti parcelným číslom a výmerou, ako aj podpis povereníka orgánu, ktorý ju vydal; preto je táto listina perfektná a má povahu verejnej listiny preukazujúcej vlastnícke právo prídeltcov. Súd pritom nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť právneho aktu, iba jeho nulitosť v prípade, ak by ho vydal absolútne vecne nepríslušný orgán, o čo však v danom prípade nejde. Platne vydaný výmer o vlastníctve pridelenej pôdy alebo prídellová listina obsahujúca všetky náležitosti je aj v súčasnosti dokladom o vlastníctve prídeltcu k prideleným nehnuteľnostiam a je vkladu schopnou listinou pre zápis nadobudnutého vlastníctva do katastra nehnuteľností.

15. Odvolací súd sa v konečnom dôsledku napriek uvedenému právnomu názoru stotožnil s výrokom rozsudku súdu prvej inštancie o tom, že žalobu bolo potrebné zamietnuť, a to najmä s prihliadnutím na aktuálnu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

16. V konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti súd vo všeobecnosti musí skúmať danosť naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ OSP, § 137 písm. c/ CSP) v nadväznosti na tvrdenie žalobcu, ktorý naliehavý právny záujem na danom určení musí tvrdiť a aj osvedčiť. Z hľadiska existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení bolo potrebné vychádzať z toho, že medzi stranami je spor o vlastníckom práve, v katastri nehnuteľností aktuálne vedenom na žalovaného, pričom žalobkyne by v prípade úspechu v tomto konaní predložením vyhovujúceho rozsudku súdu katastrálnemu odboru príslušného okresného úradu dosiahli zmenu zápisu v evidencii nehnuteľnosti tak, aby boli ako vlastníčky nehnuteľností zapísané ony. Rovnako ustálená súdna prax zastáva názor, že vo všeobecnosti treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení požadovaného práva je vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je dôležité, ako táto neistota vznikla. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972). Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie tých pomerov, ktoré sú ohrozené neistotou a teda predstavujú nebezpečenstvo budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom. Určovacia žaloba je spravidla vždy prípustná vo vzťahu k nehnuteľnostiam z dôvodu, že rozsudok vyhovujúci žalobe môže byť jedným z predpokladov na vykonanie zmeny zápisu vlastníckeho práva. Zápisy vlastníctva nehnuteľností v katastri nehnuteľností sa vykonávajú na základe listiny preukazujúcej vlastnícke právo v zmysle zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Určovací výrok rozsudku spravidla nahrádza listinu, ktorá môže byť podkladom pre zápis zmeny vlastníctva v evidencii nehnuteľností a okrem toho žalobca môže ním preukazovať toto svoje právo i na iné účely.

17. Odvolací súd sa v zásade stotožnil so záverom o posudzovaní naliehavosti právneho záujmu na požadovanom určení, aký prezentoval súd prvej inštancie. Nie v každom prípade však uvedené zásady bez výnimky platia. Žaloba o určenie práva v nadväznosti na ustanovenie § 126 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 137 písm. c) CSP (predtým § 80 písm. c/ OSP) bola a je nástrojom ochrany subjektívneho práva pred neoprávnenými zásahmi. Aj keď v prípade žalôb o určenie vlastníckeho práva sa naliehavý právny záujem spravidla odôvodňuje potrebou získať rozhodnutie súdu ako podklad pre zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností, nemožno (vzhľadom na účel určovacej žaloby) bez ďalšieho len z tohto faktu vyvodzovať naliehavý právny záujem žalobcu. To platí práve tam, kde právne vzťahy žalobcov alebo ich právnych predchodcov k veci boli s istými následkami dotknuté dávno v minulosti, a nie dnes, a nestali sa neistými teraz, ale práve prostredníctvom žaloby o určenie

vlastníckeho práva je uvádzané do neistoty právo súčasného vlastníka veci, ktorý svoje právo nadobudol dobromyseľne. Určovací žaloba tu nie je nástrojom prevencie a nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane žalobcu, ale k jej narušeniu na strane terajšieho vlastníka veci. Treba preto rozlišovať medzi ochranou vlastníckeho práva v situáciách jeho bezprostredného a aktuálneho ohrozenia pred uvedením do neistoty v existujúcich a spravidla aj vykonávaných vlastníckych vzťahoch a zneužitím procesného prostriedku určeného na takúto ochranu na to, aby bolo dosiahnuté obnovenie vlastníckeho práva už zaniknutého spochybnením skutočností, za ktorých k zániku došlo.

18. Odvolací súd posúdil ako pravdivé tvrdenie žalobkýň o tom, že to boli práve ich právni predchodcovia, a nie právni predchodcovia W. K., ktorým boli nehnuteľnosti výmerom o vlastníctve pôdy v nadväznosti na konečný prídelový plán pridelené. O pravdivosti tohto tvrdenia svedčia listiny založené v súdnom spise, pretože je zrejmé, že rodine K. boli následne pridelené iné nehnuteľnosti, čo sa prejavilo aj v tom, že pôvodne pridelené parcely na danom výmere boli škrtnuté a dopísané iné parcely (v spise na č.l. 18), zhodné s údajmi v konečnom prídelovom pláne (v spise na č.l. 19), pričom bol vydaný nový výmer o vlastníctve pôdy s uvedením iných parciel (v spise na č.l. 187-188), totožných s tými, ktoré boli uvedené v konečnom prídelovom pláne.

19. Žalovaný v priebehu konania a aj vo vyjadrení k odvolaniu namietal, že žalobkyne si uplatnili duplicitné vlastníctvo až 10 dní po tom, čo právny predchodca prídelcov predmetnú nehnuteľnosť odpredal žalovanému, a že až do tohto momentu právny predchodca žalovaného nemal nikdy dôvod pochybovať o svojom vlastníckom práve k nehnuteľnosti, lebo všetky skutočnosti, najmä verejná listina výmeru a osvedčenie o dedičstve zo dňa 21.10.2004 jednoznačne preukazovali jeho vlastnícke právo; predávajúci W. K. sa pri predaji nehnuteľnosti žalovanému cítil byť vlastníkom, pretože jeho vlastnícke právo potvrdzovali minimálne 2 verejné listiny. Zároveň poukazoval na to, že žalobkyne a ich právni predchodcovia neboli dostatočne bdeli v súvislosti s ich tvrdým vlastníctvom, pretože sa aktívne nezaujímal o ochranu a výkon svojich práv a svoje právo si neuplatnili včas s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 08.11.2011 sp. zn. 1Sžr/38/2011 prijal záver, že podcenením, či zanedbaním výkonu práv môžu strany strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Právni predchodcovia žalovaného (K.) na rozdiel od žalobkýň a ich právnych predchodcov (K.) sa aktívne zaujímal o nehnuteľnosť ako predmet svojho vlastníckeho práva, pričom prídelcovia K., resp. ich právni nástupcovia, súc si vedomí svojho vlastníckeho práva nepodnikli ani po zmene politického režimu po r. 1990 v súvislosti s ich vlastníctvom žiadne právne významné kroky, o nehnuteľnosť sa pomerne dlhú dobu nezaujímal a ani sa nesnažil uplatniť si svoje vlastnícke právo; to sa stalo až v r. 2014, kedy bolo iniciované dedičské konanie po N. K. a C. K. ako pôvodných prídelcov. V čase smrti právnych predchodcov žalobkýň bola sporná nehnuteľnosť už zapísaná ako vlastníctvo prídelkyne K. K. a dediča druhého prídelcu, W. K., na základe osvedčenia o dedičstve z 21.10.2004 č.k. 22D/1182/2004-18, Dnot 134/2004. Žalobkyne, resp. ich právni predchodcovia evidentne nepocíťovali stav právnej neistoty a ohrozenia ich právneho postavenia, svojho vlastníctva sa nedomáhali a v podstate rešpektovali, že sporná nehnuteľnosť je užívaná iným subjektom, a to po dobu dvadsiatich štyroch rokoch po zmene politického režimu, kedy si už žalovaný od Moravských tieto nehnuteľnosti prenajímal. Zo žiadneho dôkazu vykonaného súdom prvej inštancie nevyplýva, že by žalovaný - ako vtedajší nájomca - ešte pred uzavretím kúpnej zmluvy vedel o vlastníckom práve rodiny K., resp. že by mal nejakú pochybnosť o vlastníckom práve rodiny K.. Ak teda u právnych predchodcov žalobkýň bolo dotknuté ich právo, stalo sa tak dávno v minulosti, pričom ani pôvodní prídelcovia a ani ich právni nástupcovia spornú skutočnosť včas neriešili. V dôsledku ich pasivity došlo k tomu, že za vlastníka na základe dvoch verejných listín bol v konečnom dôsledku považovaný W. K., ktorý nehnuteľnosť Poľnohospodárskemu družstvu Lefantovce kúpnu zmluvou odpredal. Žalovaný podľa obsahu spisu v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie pred dňom uzavretia kúpnej zmluvy nemal vedomosť o duplicitnom vlastníctve, ktoré by skôr svedčalo rodine K.. Pochybnosť preukázateľne vznikla až po odkúpení pozemku od W. K.. Na tom základe možno uviesť, že v dôsledku toho je žalobou žalobcov, včas neriešiacich usporiadanie svojho vlastníckeho práva, uvádzané do neistoty právo súčasného vlastníka, ktorým je žalovaný ako nadobúdateľ právnym titulom kúpy, pričom nehnuteľnosť kúpil od toho, kto sa svojím vlastníckym právom preukázal verejnými listinami, a vlastnícke právo na základe kúpnej zmluvy nadobudol po absolvovaní zákonom predpísaného vkladového konania.

20. Odvolací súd v tomto smere akceptoval právny názor prijatý Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 4Cdo 130/2007 zo dňa 25.02.2009 s prihliadnutím na to, že proces zápisu vlastníckeho práva takto prebehol na základe v tom - ktorom čase aktuálnej právnej úpravy, v súčasnosti

na základe tzv. katastrálneho zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam. Podľa obsahu spisu sa ani žalobkyne a predtým ani ich právni predchodcovia svojho vlastníckeho práva na súde nedomáhali, najmä nie v nejakom kratšom časovom odstupe od zmeny politického režimu po r. 1990, a je zrejmé, že predmetnú žalobu podali na súd až po 24 rokoch od zmeny režimu, kedy už nehnuteľnosti boli prevedené na žalovaného. Odvolací súd v tomto smere považuje za potrebné poukázať aj na právny názor vyslovený v obdobných vlastníckych veciach Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý bol prezentovaný napríklad v nálezoch č. k. I.ÚS 549/2015-33 zo dňa 06.03.2016, I.ÚS 151/2016-29 zo dňa 03.05.2017 (obdobne aj rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky III.ÚS 415/15 zo dňa 27.08.2015, III.ÚS 247/14 zo dňa 28.01.2016). Ústavný súd SR prijal záver, že princíp dobrej viery chrániaci účastníkov súkromnoprávnej ochrany je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojím vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu. Otázkou dobrej viery nadobúdateľa sa všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri jeho spochybňovaní treťou osobou. Ústavný súd z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany postavil na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery. Tým sa dostávajú do vzájomnej kolízie obidve ústavné hodnoty - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Ak nemožno zachovať maximum z oboch základných práv, treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník, než nadobúdateľ v dobrej viere, najmä ak sa vec dostala na list vlastníctva prevodcu (v tomto prípade W. K.) po štátom určenom správnom (katastrálnom) konaní, v ktorom preukazoval právny titul svojho vlastníckeho práva.

21. Súd prvej inštancie prijal o. i. záver že bolo možné domáhať sa určenia, že neboli splnené podmienky pre vydanie osvedčenia (o dedičstve) alebo že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po ich právnych predchodcoch, čo však žalobkyne neurobili, ale označili spornú nehnuteľnosť v riadnom dedičskom konaní po prídelkyni C. K. a následne podali návrh na prejednanie novoobjaveného majetku po prídelcovi N. K., v ktorých dedičských konaniach bolo osvedčené ich spoluvlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti, pričom k jeho zápisu však do katastra nehnuteľností z dôvodu spornosti neprišlo. Odvolací súd sa nestotožnil s uvedeným právnym odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie o možnosti podania žaloby o určenie, že neboli splnené podmienky pre vydanie osvedčenia (o dedičstve), keďže evidentne ide o omyl v súvislosti s možnosťou podania žaloby (netýkajúcej sa daného prípadu) v súvislosti s iným právnym predpisom (pravdepodobne v zmysle zákona č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení účinnom do 30.11.2000). Osvedčenie o dedičstve je v podstate istým druhom rozhodnutia, ktorým sa končí dedičské konanie a ktorým notár ako súdny komisár ukončuje konanie vtedy, keď nie sú pochybnosti či rozpory o osobe dediča, rozsahu majetku poručiteľa a spôsobe vyporiadania dedičstva a prípadne dedičia dokázali medzi sebou uzavrieť dedičskú dohodu v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, resp. teraz Civilného mimosporového poriadku. Pri tomto type osvedčenia (o dedičstve) totiž neprichádza do úvahy možnosť podať žalobu o určenie, že neboli splnené podmienky pre jeho vydanie.

22. K námietke žalobkýň o tom, že osvedčenia o dedičstve po ich právnych predchodcoch spôsobujú tzv. prekážku *res iudicata*, pričom tieto neboli zrušené a majú účinky právoplatného súdneho rozhodnutia, odvolací súd poznamenáva, že tieto osvedčenia majú skutočne len deklaratórnu povahu, a tak nie je zrejmé, ako konkrétne sa mala podľa žalobkýň prekážka *res iudicata* v tomto prípade prejavovať. Výsledok tohto súdneho konania nepopiera nadobudnutie vlastníckeho práva ich právnymi predchodcami titulom výmeru o vlastníctve pôdy; znamená to však, že vlastnícke právo bolo narušené skorším konaním iných osôb - duplicitných prídelcov, resp. ich právnych nástupcov, v dôsledku čoho nebolo možné zachovať maximum základných práv žalobkýň z dôvodu prihliadnutia na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď súd musel zväžiť všeobecné súvislosti kolízie práva žalobkýň ako aj práva žalovaného, ktorý dobromyseľne nehnuteľnosť nadobudol do vlastníctva. Odvolací súd uznal, že vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník, než nadobúdateľ v dobrej viere po tom, čo sa nehnuteľnosť dostala na list vlastníctva prevodcu (v tomto prípade W. K.) po štátom určenom správnom (katastrálnom) konaní, v ktorom preukazoval právny titul svojho vlastníckeho práva, a zároveň aj samotný žalovaný nadobudol vlastnícke právo v predpísanom správnom konaní. S ohľadom na odôvodnenie vyššie uvedené v bodoch 16. až

20. odvolací súd dodáva, že ochrana nedbalého vlastníka nemôže byť absolútna aj s ohľadom na znenie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobkyne nepreukázali vedomosť žalovaného, ktorá by predchádzala kúpnej zmluve, o tom, že si aj ony (resp. ich právni predchodcovia) robia nárok na spornú nehnuteľnosť predložením právne významných listín svedčiacich o ich vlastníctve. S ohľadom na obsah spisu žalovaný o ich vlastníctve pred uzavretím kúpnej zmluvy s W. K. vopred vedieť nemohol ani pri zachovaní obvyklej opatrnosti, ktorú možno od každého požadovať.

23. Vzhľadom na to, že odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov ustálil, že napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie nemohol považovať odvolanie žalobkýň za opodstatnené, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a uviedol aj svoje vlastné právne posúdenie daného prípadu. Nešlo pritom o aplikáciu iného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a ktoré by bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce, kedy by odvolací súd musel aplikovať ustanovenie § 382 CSP. Závery, ktorými odvolací súd odôvodnil vecnú správnosť prvoinštančného rozsudku, dával zástupca žalovaného do pozornosti už predtým a aj vo vyjadrení k odvolaniu tieto názory nanovo prezentoval.

24. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému patrí v celom rozsahu náhrada trov vynaložených v tomto štádiu konania. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalovaný má voči žalobkyniam 1./2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých podľa § 252 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).